

Stark kritik mot gemensam upphandling

Flera läkarföreningar är starkt kritiska när de fyra nordligaste landstingen nu börjar med gemensam upphandling av stafettläkare. Det nya systemet komplieras av att inte mindre än sju bemanningsföretag överklagat upphandlingen till länsrätten.

II – Jag är mycket besviken. Vi har inte fått någon information under handläggningsfasen och nu visar det sig också bli dyrare på vissa områden. Det är fullständigt vansinnigt. Hela poängen med samordningen var ju att kapa kostnaderna, säger Christian Bergh, ordförande i Jämtlands läns läkarförening.

Han är själv distriktsläkare på en vårdcentral i Östersund, en verksamhet som tillhör förlorarna med den nya upphandlingen. Ledningen för primärvården i Jämtland räknar med en fördyring på 7-10 miljoner kronor.

Totalt får elva uthyrningsföretag förtroendet att täcka behovet av stafettläkare i Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten. Avtalet är på två och ett halvt år med möjlighet till förlängning.

Formellt kommer det inte att träda i kraft förrän länsrätten i Umeå – och senare eventuellt även högre instanser – prövar de sju överklaganden som lämnats in. Men redan nu kan sjukvårdsförvaltningarna i direktupphandling anlita de företag som valts ut.

Verkar sakna tackning

– Jag är inte säker på att det här kommer att fungera. Ett av företagen som valts ut för primärvården verkar sakna tackning för sitt anbud. På annat sätt kan jag inte tolka att man hört av sig till min vårdcentral och försökt ragga doktorer, säger Christian Bergh.

– Men det här får arbetsgivaren helt och hållet ta ansvar för. Vi har inte fått

vara med och påverka kriterier och annat i upphandlingen.

Bengt Olson, ordförande i Västerbottens läns läkarförening, håller med om att facken ställts utanför processen. Han förklarar det med att upphandlingen sköts av en i huvudsak politisk organisation: Norrlandstingens samverkansnämnd. Därmed har den naturliga dialogen mellan tjänstemän och fackliga företrädare saknats.

Att den gemensamma upphandlingen blir dyrare för vissa specialiteter försvaras av Kjell Jönsson, sjukhusdirektör i Östersund:

– Kortsiktigt kommer det att vara så inom primärvården och även exempelvis psykiatri. Men på längre sikt överväger fördelarna med att vi som en stark aktör kan påverka kvalitet och prisbild.

Fredrik Mårtensson
frilansjournalist

Få motioner till årets fullmäktigemöte

II Endast sju motioner har inkommit till Läkarförbundet inför årets fullmäktigemöte 21–23 maj. År 2002 var det 20 motioner, och i genomsnitt brukar det vara omkring 15 motioner till varje fullmäktigemöte. Kanske är förklaringen den att såväl enskilda medlemmar som delföreningar, dvs de potentiella motionärerna, hörsammat Läkarförbundets ordförande Bernhard Grewins förhoppning om att slippa »uppslitande organisatoriska strider« under fullmäktigemötet. Detta mot bakgrund av förbundets 100-årsjubileum.

– Det gläder mig att vi inte har några motioner om organisationsförändringar. Jag hoppas vi ska ha ett fullmäktigemöte som blir en bra inramning till vår festlighet, säger Bernhard Grewin.

Många motioner förra året

Benny Ståhlberg, ordförande i svenska distriktsläkarföreningen med 4 400 medlemmar, tror snarare att anledningen kan vara förra årets stora antal motioner.

– Har man 20 motioner ett år så tömmer man ut många frågor, eftersom ett ämnes aktualitet normalt sträcker sig över längre tid än bara ett år. Jag tror inte att man generellt sett undviker att motionera bara för att vi har ett jubileumsår, säger Benny Ståhlberg.

En nationell utredning om antalet slutenvårdsplatser ingår bland att-satserna i en av de 7 motionerna. Upplands allmänna läkarförening, som motionerat om det-

ta, är därmed den enda bland årets motionärer vars förslag centralstyrelsen, CS, föreslår fullmäktige att bifalla. Dessutom ställer sig CS bakom förslaget om att förbundet »med kraft« ska verka för att öka kunskapen bland beslutsfattare om konsekvenserna av för få slutenvårdsplatser.

Fyra månaders ledighet för utbildning

Sjukhusläkarföreningen motionerar om att Läkarförbundet bör verka för en avtalsenlig rätt att ta ut fyra månaders ledighet per femårsperiod för fortbildning, med bibehållen lön. CS föreslår att motionen avslås, med hänvisning bl a till att behovet av kompetensutveckling är så individuella att frågan bör drivas på annat sätt än genom avtalsreglering.

Avslag föreslås även för motionen om en halverad medlemsavgift på grund av 50-procentig sjukpension. Även en motion om att förbundet bör tillsätta en jämställdhetsansvarig person (JämA), föreslås bli avslagen. Motionen har lämnats in av Kvinnliga läkares förening, KLF. Avslagsförslaget motiveras med att genusaspekten ska genomsyra allt förbundsarbete.

KLF vill även att förbundet anmäler tre sjukhus till JämO, för att dessa inte presenterat någon jämställdhetsplan för år 2002. De berörda sjukhusen är Länsjukhuset Gävle-Sandviken, Centralsjukhuset i Karlstad samt Länssjukhuset i Kalmar. Men CS menar att bedömningen

när JämO ska ingripa bör göras av berörd lokalförening, och föreslår fullmäktige att motionen ska anses besvarad.

Förslag om avslag gäller även för den motion som föreslår att fackliga representanter inte bör arbeta som läkare på den arbetsplats han eller hon arbetar fackligt. Syftet med förslaget är att man som facklig representant ska stå fri från personliga bindningar till chefer och kolleger. CS anser att de skyddsregler som finns genom föreningsrätt och förtroendemannalag bör borgen för att den fackliga representanten ska kunna sköta sina åtaganden problemfritt.

Gravida befrias från jourtjänstgöring

I en motion från Sveriges yngre läkare föreslås att förhandlingsdelegationen ska verka för att rätten att befrias från jourtjänstgöring för gravida kvinnliga läkare stärks. CS pekar i sitt yttrande på att den rätten finns, men det förutsätter att sådant arbete är skadligt för säkerhet och hälsa.

Det är dock okänt i vilken utsträckning gravida läkare blir nekade jourbefrielse på dessa grunder, och CS ska därför utreda detta och presentera resultatet vid 2004 års fullmäktigemöte. Därefter tar CS ställning till frågan om att verka för en avtalsreglering, och föreslår att motion därmed bör anses besvarad.

Elisabet Ohlin
Peter Örn